

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

INOWROCLAW

1. Nazwa

WIEŻA CIŚNIEŃ

2. Czas powstania

1942 r.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

widok w kierunku południowo-wschodnim

Inowrocław - fragment mapy w układzie 1992, skala 1:10 000, zaznaczona lokalizacja obiektu

4. Adres

ulica i nr: **Boczna, teren za Parkiem Solankowym**

nr działki: **9/1 (Inowrocław Obręb 2)**

5. Przynależność administracyjna

województwo **kujawsko-pomorskie**

powiat **inowrocławski**

gmina **Miasto Inowrocław**

6. Formy ochrony

Obiekt ujęty w **wojewódzkiej ewidencji zabytków.**

8. Historia, opis i wartości

Dynamiczny rozwój Inowrocławia nastąpił w wieku XIX, kiedy to miasto po wielu zniszczeniach stopniowo zaczęło przekształcać się w nowoczesny ośrodek miejski. Gospodarczy i przestrzenny rozwój związany był także z powstaniem w 4. ćw. XIX wieku uzdrowiska solankowego. Pierwsza linia kolejowa powstała w Inowrocławiu w drugiej połowie XIX wieku i łączyła miasto z Bydgoszczą. Następnie sieć rozbudowywano do Gniezna, Poznania i Torunia.

Stara Wieża Ciśnień PKP została zbudowana w 1942 roku przez Niemców. Obecnie administratorem obiektu są Polskie Koleje Państwowe. Wieża znajduje się na zachodnim krańcu Parku Solankowego przy torach kolejowych. Początkowo zaopatrywała węzeł kolejowy w Inowrocławiu, a obecnie jest nieużytkowana.

Wieża Ciśnień na rzucie okręgu, murowana z cegły w wątku krzyżowym, kryta dachem stożkowym z pokryciem z dachówki karpiówki na deskowaniu. Prosta forma wieży podkreślona przez ceglane filary sięgające od przyziemia do partii dachu. Pomiędzy szóstą a siódmą kondygnacją prosty, odcinkowy gzyms z cegły. Na dwóch przeciwległych osiach umieszczone otwory okienne i drzwiowe, pozostałe ściany rozwiązane gładko. Drzwi wejściowe główne z blachy zlokalizowane w partii przyziemia w portalu zamkniętym odcinkowo. Na osi drzwi po dwa otwory okienne na każdej kondygnacji, poza dwiema dolnymi nieposiadającymi otworów. Okna o wykroju prostokąta, zamknięte prosto. W partii trzonu wieży na osi północno-wschodniej dwa otwory drzwiowe o wykroju prostokąta, obecnie zamurowane. Otwory okienne pozbawione szklenia, niektóre zamurowane bądź zastawione blachą.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Budynek zachowany w autentycznej formie. Najpilniejszym zagrożeniem jest pogarszający się stan pokrycia dachowego i brak stolarki okiennej.

Budynek wymaga pilnych prac remontowo-konserwatorskich. Zaleca się uzupełnienie pokrycia dachowego i przegląd całej konstrukcji dachowej. Należy także zadbać o właściwe odprowadzenie wody opadowej.

W kolejnych etapach należy przywrócić historyczny rodzaj pokrycia dachowego w oparciu o materiały ikonograficzne, a także odtworzyć stolarkę okienną, którą należy dostosować detalem, podziałem i wystrojem do stylistyki i charakteru elewacji w oparciu o materiały źródłowe, bądź czas powstania i stylistykę budynku.

Wszelkie prace mogące wpłynąć na ogład zewnętrzny budynku muszą być przeprowadzane w konsultacji i za zgodą właściwego Konserwatora Zabytków.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Lena Rydelska, Michał Horbowicz
Ochrona Zabytków KRESY
06.2023 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków